

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

PL. ÚS 4/95

Ústavný súd Slovenskej republiky v pléne na neverejnom zasadnutí dňa 27. januára 1995 o volebnej sťažnosti [REDACTED], obyvateľa [REDACTED] zastúpeného advokátom JUDr. Marianom Dzuroškom, obyvateľom Rimavskej Soboty, Jesenského č. 5, proti zvoleniu [REDACTED] za poslanca do mestského zastupiteľstva mesta Žarnovica a za primátora mesta Žarnovica takto

r o z h o d o l :

Volebnú sťažnosť [REDACTED] z a m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

[REDACTED], kandidát na voľbu primátora mesta Žarnovica vo voľbách do orgánov samosprávy, ktoré sa konali v dňoch 18. a 19. 11. 1994, doručil Ústavnému súdu Slovenskej republiky dňa 29. 11. 1994 volebnú sťažnosť, ktorou napáda zvolenie [REDACTED] za poslanca do mestského zastupiteľstva vo volebnom obvode č. 1 mesta Žarnovica a za primátora mesta Žarnovica. Sťažovateľ v sťažnosti tvrdí, že zo strany Mestskej volebnej komisie v Žarnovici došlo k porušeniu § 14, 16, 21 a 22 zákona Slovenskej národnej rady č. 346/1990 Zb. v znení neskorších predpisov v súvislosti s registráciou [REDACTED] ako kandidáta na poslanca mestského zastupiteľstva a primátora mesta Žarnovica. [REDACTED] ako nezávislý kandidát, predložil mestskej volebnej komisii návrh na registráciu na obidve funkcie s jednou spoločnou petičnou

listinou, ktorá obsahovala 131 podpisov voličov. Mestská volebná komisia v Žarnovici (ďalej len MsVK) z nich 26 podpisov neuznala za platné. Podľa sťažovateľa ešte ďalších 12 podpisov nie je možné uznať za platné, keďže pri bydlisku chýbali čísla domov. MsVK v Žarnovici na svojom zasadnutí dňa 18. 10. 1994, v rozpore s volebným zákonom, uložila zapisovateľovi doplniť u týchto 12 občanov čísla domu a takto ich uznala za platné.

K porušeniu volebného zákona došlo teda v dvoch prípadoch:

- a/ [REDAKOVANÉ] nepredložil dve petície s návrhom na registráciu na funkciu poslanca a primátora, ale len jednu spoločnú,
- b/ [REDAKOVANÉ] nemal na petičných hárkoch 100 platných podpisov od oprávnených voličov.

Navrhuje Ústavnému súdu Slovenskej republiky v zmysle § 63 ods. 1 písm. a/ zákona č. 38/1993 Z. z. vyhlásiť voľby v meste Žarnovica za neplatné.

Ústavný súd Slovenskej republiky návrh podľa § 25 zákona č. 38/1993 Z. z. predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí dňa 11. 1. 1995 a keďže návrh obsahoval všetky zákonom ustanovené náležitosti (§ 20 a 60 citovaného zákona), podľa § 25 ods. 3 tohto zákona ho prijal na ďalšie konanie.

K volebnej sťažnosti [REDAKOVANÉ] sa písomne vyjadril zvolený primátor mesta Žarnovica [REDAKOVANÉ]. Uviedol, že dňa 23. 9. 1994 osobne doručil zapisovateľovi MsVK v Žarnovici všetky potrebné písomné doklady k registrácii nezávislého kandidáta na poslanca do mestského zastupiteľstva a na funkciu primátora v meste Žarnovica. Sťažnosť [REDAKOVANÉ] považuje v celom rozsahu za bezpredmetnú z týchto dôvodov:

a/ Petičná listina obsahuje 131 podpisov, pričom v jej hlavičke sa jasne uvádza, že sa jedná o petíciu oprávnených voličov mesta Žarnovica na podporu nezávislého kandidáta [REDAKOVANÉ], bytom [REDAKOVANÉ], do mestského zastupiteľstva a na funkciu primátora mesta v zmysle zákona Slovenskej národnej rady č. 346/1990 Zb. o voľbách do samosprávy obcí. Volebný zákon v žiadnom prípade neurčuje povinnosť

vyhotoviť dve petičné listiny, jednu k návrhu kandidáta na poslanca mestského zastupiteľstva a druhú na funkciu primátora.

b/ Mestská volebná komisia v Žarnovici uznala 105 platných podpisov oprávnených voličov na petičných hárkoch. Neuznala podpis jeho matky [REDACTED], pre údajne zlé rodné číslo. Pripojil fotokópiu platného občianskeho preukazu matky, z ktorého vidieť, že rodné číslo uvedené na petičnom hárku súhlasí s rodným číslom v občianskom preukaze.

K neuznaným podpisom manželov [REDACTED] MsVK uviedol, že aj keď [REDACTED] [REDACTED] podpísala petičný hárok nielen za seba, ale aj za nemocného manžela, mal byť uznaný za platný aspoň jej podpis. K tomuto pripojil čestné prehlásenie oboch manželov z 5. 12. 1994.

V rámci zisťovania skutočného stavu ústavný súd si vyžiadal z MsVK v Žarnovici spisy, týkajúce sa volieb do mestského zastupiteľstva a na funkciu primátora v meste Žarnovica, ktoré sa konali v dňoch 18. a 19. 11. 1994. Ďalej si vyžiadal od Obvodného oddelenia Policajného zboru Slovenskej republiky v Žarnovici písomnú správu o existencii 12 občanov, u ktorých sťažovateľ spochybňoval platnosť podpisov.

Z výsledkov vykonaného dokazovania ústavný súd zistil nasledovný skutkový stav: [REDACTED], ako nezávislý kandidát na poslanca do mestského zastupiteľstva a na funkciu primátora mesta Žarnovica, osobne dňa 26. 9. 1994 odovzdal tajomníkovi 2x návrh do mestského zastupiteľstva (§16 ods. 2 zákona č. 346/1990 Zb.), 2x návrh na funkciu primátora (§ 21 ods. 2 zákona č. 346/1990 Zb.), 2x vyhlásenie kandidáta (§ 16 ods. 8 zákona č. 346/1990 Zb.) a 1x petíciu oprávnených voličov so 131 podpismi.

Petícia v záhlaví je formulovaná takto: „Petícia oprávnených voličov mesta Žarnovica na podporu nezávislého kandidáta [REDACTED], [REDACTED], bytom [REDACTED], do mestského zastupiteľstva a na funkciu primátora mesta v zmysle zákona SNR č. 346/90 zo dňa 28. 8. 1990 o voľbách do samosprávy obcí“.

Petičné hárky obsahujú v jednotlivých riadkoch poradové číslo, meno a priezvisko, rodné číslo, trvalé bydlisko a podpis občana. Keďže sťažovateľ spochybňoval platnosť podpisov u 12 občanov (z uznaných 105 MsVK), súd sa s nimi musel zaoberať. Obvodné oddelenie Policajného zboru SR Žarnovica písomne dňa 18. 1. 1995 na žiadosť ústavného súdu oznámilo, že na dožiadaní uvedení občania majú trvalé bydlisko v meste Žarnovica a uviedlo aj ich rodné číslo a číslo domu. Tieto údaje sa zhodujú s údajmi na petičných hárkoch, až na občianku [REDACTED], kde sa vyskytla chyba v rodnom čísle (namiesto 6927 je uvedené číslo 6924). Zo zápisnice MsVK dňa 18. 10. 1994 súd zistil, že komisia uložila zapisovateľovi doplniť v petičných hárkoch u nezávislých kandidátov pri ich trvalom bydlisku aj číslo domu. MsVK v Žarnovici zaoberala sa dňa 5. 12. 1994 s volebnou sťažnosťou [REDACTED], podanou na ústavný súd a vo svojej zápisnici konštatuje, že nemá dôvody meniť svoje rozhodnutie, ktorým zaregistrovala [REDACTED] ako nezávislého kandidáta. Z prehlásenia [REDACTED] z 5. 12. 1994 vysvitá, že menovaný dal svojej manželke súhlas, aby ho podpísala na petícii, lebo bol nemocný. Súd sa tiež presvedčil z fotokópie občianskeho preukazu [REDACTED], že rodné číslo uvedené na petičnom hárku je zhodné s rodným číslom uvedeným v jej občianskom preukaze.

Sťažovateľ spochybňuje registráciu [REDACTED] ako kandidáta do mestského zastupiteľstva a na funkciu primátora mesta Žarnovica z dôvodu,

- že nemal 100 platných voličov na petičných hárkoch,
- že jeden spoločný petičný hárok pre petíciu na poslanca i na primátora nemôže slúžiť pre obidva prípady. Tvrdí, že to odporuje volebnému zákonu.

Pokiaľ ide o platnosť podpisov na petičných hárkoch, spornou otázkou, na ktorú ústavný súd je povinný odpovedať; či pri trvalom pobyte je potrebné uviesť aj číslo domu. Ustanovenie § 16 ods. 9 zákona Slovenskej národnej rady č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí trvalý pobyt bližšie neoznačuje. Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 197/1994 Z. z. o voľbách do Národnej rady Slovenskej republiky v § 17 ods. 1 písm. b/ trvalým pobytom rozumie názov obce, názov ulice, ak sa obec člení na ulice a číslo domu. Zákon však nemá odkazujúce ustanovenie na použitie citovaného § 17 zákona č.

197/1994 Z. z. aj na voľby do samosprávnych orgánov obcí. Keďže boli pochybnosti, či osoby, u ktorých sa nenachádzalo číslo domu existujú a majú trvalý pobyt v meste Žarnovica, zabezpečil sa spomínaný dôkaz od Obvodného oddelenia Policajného zboru SR v Žarnovici. Súd je toho názoru, že takto vykonaná identifikácia osôb vyvrátila pochybnosť o platnosti hlasov. Teda aj samotný zásah MsVK tým, že boli u 12 podpisov doplnené čísla domov (aj keď sa nedá presne zistiť, či vo všetkých prípadoch sa tak stalo), je to pre posúdenie platnosti hlasov irelevantné. Ak zo všetkých údajov o osobe uvedenej na petičnom hárku je nesporné, že ide o existujúcu, inak identifikovateľnú osobu (aj bez uvedenia čísla domu), treba tento jej podpis považovať za platný. Svojím podpisom prejavila podporu kandidatúry [REDACTED]. Ide o ústavné právo občanov garantované čl. 30 ústavy. Na podporu tohoto názoru treba poukázať aj na čl. 2 ods. 3 ústavy. Podľa citovaného článku, každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané a nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá.

Ústavný súd je tiež toho názoru, že MsVK mala uznať podpis [REDACTED] za platný, rovnako aj podpis [REDACTED]. Dá sa akceptovať názor, že podpis [REDACTED] za manžela na petičnom hárku nemožno považovať za platný. Ale z dôvodov, že sa podpísala za manžela, neuznať jej podpis za platný, nemá právne opodstatnenie. Jej vôľa podporiť kandidáta [REDACTED] je nepochybná. Na druhú otázku, či zákon pripúšťa zaregistrovať na základe spoločnej petície nezávislého kandidáta ako na funkciu poslanca mestského zastupiteľstva, tak aj na funkciu primátora, treba kladne odpovedať. Volebný zákon to nezakazuje. Návrh na registráciu bol doručený MsVK v Žarnovici, táto vykonala registráciu v oboch prípadoch. Ústavný súd preto nevidí dôvod, aby petičné hárky sa vyhotovili osobitne na návrh na poslanca a osobitne na návrh na primátora. Pre tento názor svedčí i ustanovenie § 21 ods. 5 citovaného zákona, podľa ktorého kandidovanie na funkciu starostu obce (primátora) nevylučuje aj kandidovanie na poslanca obecného (mestského) zastupiteľstva.

Ústavný súd Slovenskej republiky považuje registráciu [REDACTED] za vykonanú v súlade s volebným zákonom s ustanovením § 16 ods. 2, 3, 5, 8, 9, 17, § 21 ods. 2, 3 zákona č. 346/1990 Zb.. [REDACTED] doručil MsVK všetky potrebné písomné

doklady, ktoré volebný zákon vyžaduje k registrácii kandidáta a doručil ich v zákone ustanovenej lehote, pripojil petíciu s viac ako 100 platnými hlasmi oprávnených voličov. Samotný akt volieb napadnutý nebol. Z týchto dôvodov volebnú sťažnosť [REDACTED] ako právne neopodstatnenú zamietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Košiciach 27. januára 1995